

سوال‌های امتحان نهایی درس: تفسیر و علوم قرآنی ۲	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۶۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۱۰/۱۵	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان سال سوم متوسطه روزانه (سالی - واحدی)، بزرگسالان و داوطلبان آزاد (نیم سالی - واحدی)		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
سراسر کشور در نوبت امتحانی: نیم سال اول (دی ماه) سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵			

ردیف	سوال‌ات در دو صفحه	صفحه: ۱	بارم
۱	الف) جملات صحیح و یا غلط را مشخص کنید. از شرایط آشنایی با قرآن، آشنایی به زبان فارسی و تاریخ اسلام است. صحیح غلط	۰/۵	
۲	در زبان عربی واژه ی «ظلم» از ماده ی ظلمت اخذ شده که نشان دهنده ی نوعی تاریکی اجتماعی و معنوی است. صحیح غلط	۰/۵	
۳	در آیه ی «وَيَجْعَلُ الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ»، قرآن به اصطلاح اهل منطق به دلالت مطابقی دعوت به تعقل نموده است. صحیح غلط	۰/۵	
۴	قرآن تاکید می کند که قدرت یک اندیشه نه دلیل کهنگی و غلط بودن آن است و نه موجب صحت و درستی آن. صحیح غلط	۰/۵	
۵	ب) جاهای خالی را با کلمات و عبارات مناسب کامل کنید. شناخت قرآن از آن جهت ضروری است که این کتاب در تکوین مؤثر بوده است.	۰/۵	
۶	قرآن در معرفی خود تصریح می کند که پیامبر انشاء کننده ی قرآن نیست، بلکه بیان می کند.	۰/۵	
۷	از نظر قرآن «الذین لا یعقلون» کسانی هستند که قرآن این گونه افراد را در سلک مخاطب خویش قرار می دهد.	۰/۵	
۸	قرآن کریم شرط اثر گذاری قرآن و پند پذیری از آن را این می داند که انسان و جامعه ی انسانی از دور بماند. صحیح غلط	۰/۵	
۹	ج) به سؤالات زیر پاسخ مناسب دهید. آیه ی «إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَ مَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ» در مورد کدام یک از منشاهای خطا از نظر قرآن می باشد؟	۰/۵	
۱۰	ترجمه آیه ی «إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا» را نوشته، ذکر کنید در مورد کدام یک از خصوصیات قلب سخن می گوید.	۱	ادامه در صفحه دوم

سوال‌های امتحان نهایی درس: تفسیر و علوم قرآنی ۲	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۶۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۱۰/۱۵	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان سال سوم متوسطه روزانه (سالی - واحدی)، بزرگسالان و داوطلبان آزاد (نیم سالی - واحدی)	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
سراسر کشور در نوبت امتحانی: نیم سال اول (دی ماه) سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵			

ردیف	سوال‌های در دو صفحه	صفحه: ۲	بارم
۱۱	دلایل سندیت عقل را فقط نام ببرید		۱
۱۲	اقبال لاهوری چه تعبیر لطیفی از وحی و رابطه ی آن با پیامبر دارد؟		۱
۱۳	با توجه به آیه ی «وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ» قرآن چگونه به تعالی و پاکی روح جامعه اهمیت می دهد؟		۱
۱۴	در شناخت تحلیلی قرآن چه سؤالاتی باید مورد توجه قرار گیرد تا ما را با ماهیت قرآن آشنا سازد؟		۱
۱۵	اخباریین در مورد هر کدام از منابع فقه (قرآن، سنت، اجماع، عقل) چه اعتقادی داشتند؟		۱
۱۶	این حدیث حضرت علی (ع): «حَمَلُوا بِصَائِرِهِمْ عَلَىٰ أَسْيَافِهِمْ» را در مورد کسانی که قائم اللیل و صائم النهار بودند را شرح دهید.		۱
۱۷	دکارت در مورد عدم پذیرش گمان به جای یقین چه می گوید؟		۱
۱۸	قرآن چه پاسخی در مورد مسئله «تقلید» خصوصاً در مسائل اجتماعی می دهد؟ مشروح بنویسید.		۱
۱۹	پیامبر(ص) در جواب کسی که سؤال کرد: «برّ» و «اثم» چیست؛ چه جوابی فرمودند؟		۱
۲۰	مسیحیان برای خارج کردن اسپانیا از چنگ مسلمانان و غلبه و پیروزی بر آنان چه کردند؟ مشروح بنویسید.		۱/۵
۲۱	با توجه به این که کل جهان هستی مقهور اراده ی خدا و نیز نظام علی و معلولی است؛ آیه ی «إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ» چه ارتباطی با این نظام دارد؟		۲
۲۲	روش قرآن در جلب انسان ها به سمت خودش را با مکتب های نازیسم و مارکسیسم مقایسه کنید.		۲
	موفق باشید	جمع نمرات	۲۰

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس : تفسیر و علوم قرآنی ۲	رشته : علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۹۵/۱۰/۱۵
ساعت شروع : ۱۰ صبح	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) ، بزرگسالان و داوطلبان آزاد (نیم سالی - واحدی) سراسر کشور در نوبت امتحانی نیم سال اول (دی ماه) سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵	

ردیف	راهنمای تصحیح در دو صفحه	صفحه : ۱	بارم
۱	الف) جملات صحیح و یا غلط غلط		۰/۵
۲	صحیح		۰/۵
۳	صحیح		۰/۵
۴	صحیح		۰/۵
۵	ب) جاهای خالی را با کلمات و عبارات مناسب کامل کنید. سرنوشت جوامع اسلامی (۰/۲۵) و بلکه در تکوین سرنوشت بشریت مؤثر بوده است. (۰/۲۵)		۰/۵
۶	آن چه را که توسط روح القدس یا جبرئیل به اذن خدا بر او القاء شده است بیان می کند.		۰/۵
۷	از اندیشه ی خود سود نمی گیرند (۰/۲۵) در سلک حیوانات و به نام چهار پایان (۰/۲۵)		۰/۵
۸	ردالتها و دنائتها (۰/۲۵) و هوی پرستی ها و شهوت رانی ها (۰/۲۵)		۰/۵
۹	ج) به سوالات زیر پاسخ مناسب دهید. پیروی از هوای نفس و تمایلات نفسانی (۰/۲۵) و داشتن غرض و مرض (۰/۲۵)		۰/۵
۱۰	اگر راه تقوا و پاکی را پیش گیرید خدا نور و روشنایی در قلب شما قرار می دهد. (۰/۵) - در مورد روشنایی قلب (۰/۵)		۱
۱۱	دعوت به تعقل - استفاده از نظام علی و معلولی - فلسفه احکام - مبارزه با لغزش های عقل		۱
۱۲	می گوید: پیامبر آن کسی است که از حقایق لیریز و سر شار می شود و بعد برای سامان دادن زمانه و عوض کردن مسیر تاریخ، آن چه را بدو رسیده است بیان می کند.		۱
۱۳	یعنی اولاً دنبال کار خیر و نیک باشید و گرد پلیدی و زشتی نگردید (۰/۵) و ثانیاً کار نیکو را دسته جمعی و گروهی انجام دهید نه به صورت انفرادی و تنها. (۰/۵)		۱
۱۴	در باب شناخت تحلیلی قرآن باید ببینیم قرآن مشتمل بر چه مسائلی است و آن مسائل را چگونه عرضه کرده است؟ استدلالات و احتجاجات قرآنی در زمینه های مختلف چگونه است؟ آیا چون قرآن حافظ و حارس و نگهبان ایمان است و پیامش یک پیام ایمانی است، به عقل به چشم یک رقیب نگاه می کند و می کوشد تا جلو تهاجم عقل را بگیرد و دست و پای رقیب را ببندد؟ و یا به عکس همواره به چشم یک حامی و یک مدافع به عقل نگاه می کند و از نیروی آن استمداد می کند؟		۱
۱۵	در مورد اجماع می گفتند این رسم سنی هاست و نمی توان از آن تبعیت کرد. در خصوص عقل می گفتند با این همه خطای عقل اعتماد به آن جایز نیست. اما در مورد قرآن محترمانه ادعا می کردند که قرآن بزرگ تر از آن است که ما آدم های حقیر بتوانیم آن را مطالعه کنیم و در آن بیندیشیم؛ فقط پیامبر و ائمه حق دارند در آیات قرآن غور کنند، ما فقط حق تلاوت آیات را داریم. اخباریین تنها مراجعه به اخبار و احادیث را جایز می دانستند.		۱
۱۶	آنان که شناخت هایشان را، بینشهایشان را، افکار روشن خودشان و دریافت های الهی و معنوییشان را بر شمشیرهایشان گذاشته بودند (۰/۵) و شمشیرهایشان را در راه این ایده ها و افکار به کار می انداختند. برای آنان مسائل فردی و منافع شخصی مطرح نبود، با آن که معصوم نبودند و خطا نیز از ایشان سر می زد، اما مصداق بارز « قائم الليل و صائم النهار » به حساب می آمدند. (۰/۵)		۱
۱۷	او می گوید: پس از این هیچ مطلبی را قبول نمی کنم مگر این که قبلاً واریسی و بررسی نمایم (۰/۵) و اگر درصد احتمال یک احتمال خلاف، وجود داشت از آن استفاده نمی کنم و آن را کنار می گذارم. معنای صحیح یقین هم همین است. (۰/۵)		۱

ادامه در صفحه دوم

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس : تفسیر و علوم قرآنی ۲	رشته : علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۹۵/۱۰/۱۵
ساعت شروع : ۱۰ صبح	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) ، بزرگسالان و داوطلبان آزاد (نیم سالی - واحدی) سراسر کشور در نوبت امتحانی نیم سال اول (دی ماه) سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵	

ردیف	راهنمای تصحیح در دو صفحه	صفحه : ۲	بارم
۱۸	قرآن می فرماید هر مسئله ای را با معیار عقل بسنجید نه این که هر چه نیاکان شما انجام دادند آن را سند بدانید یا آن که آن را به کلی طرد کنید. (۰/۵) بسا مسائل هست که در گذشته مطرح شده و در همان موقع هم غلط بوده اما مردم آن را پذیرفته اند و بسا مسائل درست که در زمان های دور عرضه شده اما مردم به دلیل نادانی از قبول آن خودداری کرده اند. در پذیرش این مسائل باید از عقل و اندیشه مدد گرفت نه این که کورکورانه به تقلید پرداخت. (۰/۵)		۱
۱۹	اگر تو واقعاً به دنبال برّ هستی، آنگاه که قلبت به چیزی آرام می گیرد و وجدانت آسوده می شود بدان که این برّ است، (۰/۵) ولی آنگاه که به چیزی راغب هستی اما دلت آرام و قرار نمی گیرد مطمئن باش که آن اثم است. (۰/۵)		۱
۲۰	از راه فاسد کردن روحیه و اخلاق جوانان مسلمان وارد عمل شدند. (۰/۵) تا آن جا که توانستند وسایل لهو و لعب و شهوترانی را به سهولت در اختیار مسلمانان قرار دادند و در این کار تا آن جا پیش رفتند که حتی سرداران و مقامات دولتی را نیز فریفتند و آنان را آلوده ساختند (۰/۵) و به این ترتیب توانستند عزم و اراده و نیرو و شجاعت و ایمان و پاکی روح مسلمین را از میان بردارند و آن ها را به آدم هایی زبون و ضعیف و شهوتران و شرابخواره و زنباره مبدل کنند. و پر واضح است که غلبه و پیروزی بر چنین مردمی کار دشواری نیست. (۰/۵)		۱/۵
۲۱	می خواهد بگوید درست است که همه ی سرنوشت ها به اراده ی خداست ولی خداوند سرنوشت را از ماورای اختیار و تصمیم و عمل بشر بر او تحمیل نمی کند و کار گزاف انجام نمی دهد، بلکه سرنوشت ها هم نظامی دارند و خدا سرنوشت هیچ جامعه ای را خود به خود و بی وجه عوض نمی کند، مگر آن که آنان خودشان در آن چه که مربوط به وظایف فردیشان است تغییر دهند. (۱)		۲
۲۱	از سوی دیگر قرآن مسلمانان را تشویق می کند که به مطالعه در احوال و سرگذشت اقوام پیشین بپردازند و از آن درس عبرت بگیرند. بدیهی است که اگر سرگذشت اقوام و ملت ها و نظام ها بر اساس گزاف و تصادف بود و اگر سرنوشت ها از بالا به پایین تحمیل می شد دیگر مطالعه و پند آموزی معنی نداشت. قرآن با این تاکید می خواهد تذکر دهد که بر سرنوشت اقوام ، نظامات واحدی حاکم است. به این ترتیب اگر شرایط جامعه ای مشابه شرایط جامعه ی دیگر باشد سرنوشت همان جامعه در انتظارش خواهد بود. (۱)		۲
۲۲	قرآن قسط و عدالت را برای کل جامعه ی انسانی می خواهد نه فقط برای این طبقه یا آن قوم و قبیله. قرآن برای جلب انسان ها به سمت خود، بر خلاف بعضی مکتب ها مثل نازیسم، بر روی تعصبات آن ها انگشت نمی گذارد. همچنین بر خلاف بعضی دیگر از مکتب ها مثل مارکسیسم، بر روی منفعت طلبی و نفع پرستی انسان ها تکیه نمی کند و آن ها را از راه منافعشان به حرکت در نمی آورد. قرآن همان طور که برای وجدان عقلی انسان اصالت قائل است، برای او یک اصالت وجدانی و فطری نیز قائل است و بر اساس همان فطرت حق جویی و عدالت طلبی است که انسان ها را به سیر و حرکت و از این رو پیامش منحصر به طبقه ی کارگر یا کشاورز یا محروم و مستضعف نمی شود. قرآن به ظالم و مظلوم، هر دو خطاب می کند که به راه حق بیایند.		۲
۲۰	همکار گرامی ضمن خسته نباشید نوشتن عین عبارات کتاب الزامی نیست با توجه به مفهوم نمره لحاظ شود. جمع بarm		۲۰